

Moedet den 4de April.

⁷⁴/₈₆. Efter derom i Skrivelse fra 2den Generalkommandointendantur af 23de f. M. fremsat Anmodning meddelte Byraadet sit Samthkke til, at de to Stuer i den under Opførelse værende nye Artillerikaserne's Officersbygning's underste Etage, der ere paatænkte til Brug som Forhørsstue med Forværelse, maa indrettes til Kontorer for Intendanten, der herved opnaar at faa sine Kontorer samlede med Beboelseslejligheden; de 2 Værelser i Mandstabsbygningens 1ste Etage, der ere bestemte til Kontorer for Intendanten, skulle derimod benyttes som Forhørsstue med tilhørende Forværelse. Denne Forandring i den tidligere fastslaaede Byggeplan, der er foreslaaet af 3dje Artilleri-afdeling i Skrivelse af 2den Februar d. A. til Krigsministeriet og tiltraadt af dette i Skrivelse til Forplejningskorpset af 18de f. M., vil efter foreliggende Meddelelse fra Kommunens Arkitektter koste c. 52 Kr. (Se Mødet den 4de Juli.)

¹⁸⁰/₈₆. I Sagen angaaende Indretningen af en Operationsstue paa Garnisonssygehuset, var der under 8de f. M. fra 2den Generalkommandointendantur modtaget en Skrivelse, hvori der meddeles, at Hærens Lægekorps ved forøvrigt at tiltræde det i Byraadets Møde den 1ste Novbr. f. A. foreliggende Forslag til nogle Forandringer i den tidligere vedtagne Plan for Indretningen af denne Stue har anbefalet, at den i det paa-gjældende Værelse henstaaende Kapeovn ombyttes med en almindelig Ovn med glat Overflade, hvilket Forslag Oberstløjtnant Müller af Ingeniørkorpset i Skrivelse af 28de Februar d. A. til Forplejningskorpset har sluttet sig til saaledes, at Ovnen indrettes paa den Maade, at Indfyrring i samme kan foretages fra det paatænkte Forværelse til den egentlige Operationsstue.

Forinden imidlertid videre fra Krigsbestyrelsens Side foretages med Hensyn hertil, udbeder Generalkommandointendanturen sig Oplysning meddelt om, hvorvidt den saaledes foreslaaede Endring vil foranledige en Merudgift og i befrættende Fald hvilken.

I Anledning heraf vedtog man efter Forslag af Indvarteringskommissionen at svare, at Opstillingen af en Majolikaovn vil koste 315 Kr., men af en almindelig glat Porcellænsovn kun 285 Kr., samt at der fra Byraadets Side intet haves at

erindre imod en saadan Dvns Anbringelse, naar det dertil medgaaende Beløb, efter Gradrag af hvad den gamle Dvn ved Salg indbringer, hvilket formentlig kun vil blive højest 20 Kroner, forrentes med $6\frac{1}{2}\%$ aarlig, ligesom det til de øvrige Forandringer beregnede Beløb. (Se Mødet den 6te Juni.)

⁷⁹/₈₈. Fra Aarhus Stiftamt var der med Skrivelse af 12te f. M. modtaget Indenrigsministeriets Antegnelser til Aarhus Havneregnskab for 1887, der har været fremlagt i Byraadets Møde den 8de Marts 1888.

Antegnelserne ere blevene forsynede med Havneingeniørens og Regnskabsførerens Besvarelser, til hvilke Havneudvalget har sluttet sig, og da Byraadet heller intet fandt at erindre imod samme, besluttede man at tilbagefende Sagen til Stiftamtet.

⁴¹³/₈₈. Fra Stiftamtet var der til Erklæring modtaget Regnskab over de Desinvent- m. fl. Omtøstninger, der i Aaret 1887 ere udredede af Horsens Kommune, men som skulle repareres, hvilket Regnskab er blevet gennemgaaet af Udvalget for Gjennemsynet af deslige Opgjørelser, der intet havde fundet at bemærke ved samme.

I Henhold hertil besluttede Byraadet at tilbagefende Regnskabet til Stiftamtet.

⁴³⁸/₈₈. Til Efterretning toges Stiftamtets Skrivelse af 26de f. M., hvorved der fremsendes Skemata til Opgjørelse over de Beløb, der i Henhold til Lov om Foranstaltninger imod Udbredelse af smitsomme Sygdomme af 20de April 1888 forlanges refunderede af Statskassen. (Se Mødet den 28de Februar.)

³/₈₉. Fra Stiftamtet var der med Skrivelse af 26de f. M. modtaget et af samme i Henhold til Byraadets Indstilling i Mødet den 21de Februar d. A. og den Stiftamtet dertil af Justitsministeriet under 23de f. M. meddelte Tilladelse den 26de Marts d. A. udfærdiget Tillæg til Politivedtægten for Aarhus Rådskad.

Toges til Efterretning og videre Foranstaltning med Hensyn til Tillæggets Bekendtgørelse paa den i Justitsministeriets Bekendtgørelse af 16. Decbr. 1877 foreskrevne Maade.

Fornævnte Tillæg er optaget i Tillægget til disse Byraadsforhandlinger.

79/89. I Henhold til den til Udvalget for Brolægningssagen i Mødet den 22de f. M. udgaaede Opfordring havde nævnte Udvalg forhandlet med Amtsråadets Bejudvalg angaaende Ordningen af Forholdene udenfor Mejlgades Port, hvorefter der under 23de f. M. var afsluttet følgende Overenskomst imellem de nævnte Udval, som Byrådets Udvalg ved Strivelse af f. D. havde indstillet til Byrådets Antagelse, idet det havde bemærket, at den forudsatte Brolægning af det omhandlede Stukke Hovedlandevej dog først maatte finde Sted, naar Hovedledningerne til Vand-, Gas- og Kloakvæsen ere nedlagte.

Overenskomsten er saalydende:

„Aarhus, den 23de Marts 1889.

I Forventning, at Aarhus Amtsråads og Byråds Approbation og Indenrigsministeriets Tilladelse er der indgaaet følgende Overenskomst mellem undertegnede Udvalg:

1. Aarhus Amtsråd fraliger sig for Fremtiden den af dette paastaade Frugæret af en Del af eller af hele den Tretant, som ligger imellem Grenaa Landevej og det, I Herrer Paune & Komp., Bergmann og Knudsen tilhørende Jordstykke langs denne Tretant indtil Mejlgades Port, imod at ovennævnte Landevej i en Længde af 83 løbende Favne fra Mejlgades Port at regne bliver erklæret for Landevejsgade og i Sommeren 1890, ved Amtsråadets Bejudvalgs Foranstaltning, bliver brolagt i den nuværende Vejbrede med Rendestene og saaledes, at Aarhus Amt og Kommune hver afholder Halvdelen af de dermed forbundne Omkostninger.
2. De Brolægningssarbejder paa Standerborg Landevej, som ere vedtagne at skulle udføres i 1890 og 1891, udføres saaledes, at de udføres i 1891 og 1892.

For Aarhus Amtsråd:

Johannes Friis. Chr. Neergaard. H. P. Kjeldsen.

For Aarhus Byråd:

A. Meyer. J. Jensen Broue. A. P. Andersen.”

Byrådet tiltraadte for sit Vedkommende denne Overenskomst. (Se Mødet den 15de August.)

90/89. Efter at have modtaget Erklæring fra Havneudvalget over den i Mødet den 14de f. M. fra Stiftamtet modtagne Sag angaaende Beregningen af Havneafgift af Margarine og Oleomargarin besluttede man at svare, at medens man, naar der ikke findes nogen særlig Position for de nævnte Vareforter i Havne- og Brotaxten for Aarhus Havn, maa finde det naturligt, at disse Varer ved Beregning af Vareskatten efter nævnte Taxt opføres som „andre Vægtvarer“ og ikke som „Smør“, kan man ikke erkende, at denne Beregningsmaade vil medføre noget ubilligt Resultat for Aarhus Havns Bedkommende, hvor den nævnte Afgift ifkun er 8 Ore pr. 100 Pund eller lavere end i samtlige de i Andragendet fra det forenede Dampskibsselskab anførte Havne.

Byraadet finder derfor ikke for Tiden Anledning til at foreslåa nogen Forandring i Havne- og Brotaxten, men mener, at Spørgsmaalet om en særlig Position for de nævnte Varer bør opsættes til den snart forestaaende Revision af Taxten.

91/89. Efter derom foreliggende Andragende eftergaves Somand S. P. paa Grund af hans trængende Forsatning et Beløb af 46 Kr. 40 Ore, som han er bleven Kommunen skyldig for Kur og Pleje af hans Datter for ondartet Halskhæ paa Sygehuset fra den 15de Februar til den 15de Marts d. A.

100/89. Fra Rebslager A. Dühr, Sadelmager Gøtke og Entefru Anholm forelaa der Andragende om, at Byraadet vilde foranstalte Stilleledninger indlagte fra Hovedkloakledningen i Mindegade til deres Eiendomme Nr. 14—16, 18 og 20 i denne Gade, mod at de udrede de dertil medgaaende Udgifter ved afdragsvis Betaling til Ræmnerkassen i 5 Aar.

Efter Forslag af Brotægningsudvalget vedtog man at svare Andragerne, at Arbejdet vil kunne blive udført, men kun imod, at Udgiften derved blev refunderet Ræmnerkassen efter Regning strax, efter at Arbejdet er blevet færdigt, hvilket er i Overensstemmelse med de af Kommunen for private Kloak anlæg almindelig fulgte Regler. (Se næste Møde.)

104 og 105/89. Tvende Andragender om Eftergivelse af Betaling for Kur og Pleje paa det herværende Sygehus fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge, idet den ene af Andragerne, der er Arbejdsmand, først i afvigte Oktober Maaned

er tilflyttet Byen og ikke er hjemmehørende her, medens den anden er en herboende Næringsdrivende, hvis Forhold ikke ere saaledes, at han kan formodes at være ude af Stand til at betale det paagjældende Beløb, som han skylder for sin Tjenestepige, der efter hans Begjæring er bleven indlagt paa Sygehuset.

108/89. Med en Skrivelse fra Aarhus Stiftamt af 19de f. M. var der til Erklæring modtaget et Andragende, hvori Stadslæge Schmiegelow forespørger hos Justitsministeriet om, hvorvidt der tilkommer ham Diæter eller Befordringsgodtgjørelse for Lægebesøg i Aarhus eller paa dens Markjorder, i hvilken Anledning man paa Forslag af Formanden vedtog at svare, saaledes som det stete i følgende til Stiftamtet under 9de April 1889 afsendte Skrivelse:

„Ved med Bilag at tilbagefende det med Stiftamtets behagelige Skrivelse af 19de f. M. modtagne Andragende, hvori Stadslæge Schmiegelow forespørger Justitsministeriet, om der tilkommer ham Diæter eller Befordringsgodtgjørelse for Lægebesøg i Aarhus eller paa dens Markjorder, skal Byraadet ikke undlade at bemærke, at Stadslægen tidligere har foretaget en lignende Henvendelse dels til Justitsministeriet, der imidlertid i Skrivelse af 19de Oktober 1881 til Stiftamtet udtalte, at det ikke saa sig i Stand til at foretage noget til at udvirke ham den omspurgte Godtgjørelse, dels til Byraadet.

Sagen har tidligere været afgjort i Overensstemmelse med Rancelliskrivelse af 7de Oktober 1834 og Justitsministeriets Skrivelse af 31te Maj 1871 derhen, at der ikke tilkommer Stadslægen Ret til de omspurgte Diæter eller Befordringsgodtgjørelse, og man maa henstille til Justitsministeriet, om Stadslægens fremkomne Forespørgsel kan besvares paa anden Maade end tidligere, idet man dog skal bemærke, at man er villig til at følge den Opfattelse, som Ministeriet gjør gjældende.

Man tillader sig imidlertid at anføre, at hvad Lægebesøg i den egentlig sammenbyggede By angaar, kan der ikke være Tale om, at Stadslægen, for at udføre dem, maa foretage „Rejser“, jfr. Instrux for Stads- og Distriktslæger af 22de Oktober 1877 § 6. Man lægger ikke en Gang

Bægt paa, at Afstanden fra Stadslægens Bolig til Byens Yderkanter intetsteds er $\frac{1}{4}$ Mil, ifr. vedlagte Erklæring fra Landinspektør Honum, men Aarhus By er ikke af en saadan Størrelse, at den, som bor der, kan siges at foretage Rejser, naar han begiver sig fra et til andet Sted i Byen. Hvad angaar Engebesøg paa den til Aarhus By hørende Grund, har Byraadet, endskønt man efter de tidligere Afgjørelser af dette Spørgsmaal maatte gaa ud fra, at der ikke tilkommer Stadslægens Befordringsgodtgjørelse for Lægebeføg her, dog i de senere Aar tilstaaet ham saadan Godtgjørelse, nemlig 2 Kr. for hver Tur, hvad der i 1887 har andraget 202 Kr. og i 1888 266 Kr. Idet man maa anse dette for en passende Kjørselsgodtgjørelse — hvorved bemærkes, at det saakaldte Reginehøjkvarter, som vistnok er det eneste Sted paa Aarhus Markjorder, hvor Stadslægens kommer i Fattigpraxis, efter ovennævnte Erklæring fra Landinspektør Honum iffun ligger i en Afstand fra den sammenbyggede By af c. 1580 og fra Stadslægens Bolig af c. 3550 à 4450 Alen — drejer det yderligere Krav, som Stadslægens mener at have, sig altsaa i Realiteten alene om, hvorvidt der endvidere bør tillægges ham Diæter for Lægebeføg paa Byens Markjorder.

Sluttelig kan man ikke tilbageholde den Bemærkning, at det næppe er med Foje, at Stadslæge Schmiegelow anser sig forurettet af Byraadet, der foruden at tilstaa ham ovennævnte Befordringsgodtgjørelse, 2 Gange har givet ham Lønningstillæg af tilsammen 500 Kroner aarlig, endskønt Stadslægens først har været ansat siden 29de Januar 1879, samt tillagt ham 200 Kr. aarlig for Tilsyn med Beboerne i Fattigvæsenets Legatboliger. Naar Stadslægens derhos har sigtet Byraadet for, at det „under Forhandling i sin Tid med Autoriteterne om Embedets Bestaaffenhed har ladet herhenhørende stipulerede Bestemmelser upaaagtede“, skal man tilføje, at Stadslægens i en Skrivelse til undertegnede Formand, hvilken Skrivelse ikke egner sig til videre Fremsendelse, har ytret, at han dermed kun sigter til Byraadets Fortolkning af de almindelige Lovbestemmelser og ministerielle Resolutioner vedrørende Lægers Ret til at erholde Diæter og Befordringsgodtgjørelse.

At Aarhus By ikke har 35,000 Indbyggere, som Stadslæge Schmiegelow bemærker, men efter den i Februar Maaned d. A. foretagne Optælling, ikkun 31,942, berøres blot."

(Se Mødet den 9de Maj.)

(Om tidligere Andragender fra Stadslæge Schmiegelow om Befordringsgodtgørelse m. m. se Byraadsforhandlingerne for 1880 Side 87, 89 og 98, for 1881 Side 111, 113, 117, 126, 150 og 151, for 1882 Side 49 og for 1885 Side 131 og 138.)

^{109/89.} Fra Stiftamtet var der den 19de f. M. modtaget en Skrivelse, hvori der begjæres Oplysning meddelt om, hvad der den 1ste April d. A. haves i Behold her i Byen af de væsentligste Landbrugsprodukter, der tjene til Menneskeføde eller til Foderstoffer.

Da intet Byraads møde var umiddelbart forestaaende, da denne Skrivelse modtoges, og Sagen hastede, havde Formanden truffet de fornødne Foranstaltninger til at fremstaffe de forlangte Oplysninger, hvilket Byraadet paa dertil givne Anledning bifaldt. (Se Mødet den 25de April.)

^{112/89.} En fra Overtoldinspektoratet for Nørrejylland fremkommen Skrivelse af 23de f. M., hvori der fremsættes Forspørgsel, om Kommunen gratis vil afgive den fornødne Grund til Opførelsen af en Toldkammerbygning paa den nye Havneplads, og om Kommunen, naar denne nye Bygning er tagen i i Brug, vil købe den gamle Toldkammerbygning, blev udsat til næste Møde.

^{115/89.} Efter Indstilling af Udvalgene for Brolægningss-, Vej- og Hovedvandløbsvæsenet vedtog Byraadet følgende Licitationstilbud, som ere indkomne paa Udførelsen af forskellige Arbejder til Udvalgenes Behov i Tiden fra den 1ste April d. A. til den 31te Marts n. A., nemlig:

Paa Leverancen af glaserede Rør fra dHrr. Kampmann,
Møller & Herfind,
" do. af Asfalt fra dHrr. Bøye & Watt,
" do. af Cement fra Kjøbmand Frands Hansen,
" do. af Murarbejde fra Murmester M. P. Jensen,
" do. af Smedearbejde fra Smedemester S. P. Mikkelsen, Muntegade,

paa Kørlægning fra Murmester M. P. Jensen,
„ Materialkjørsel fra Bogmand S. Gammelgaard, og
„ Brolægningsarbejde fra Brolægger P. Jensen.

118/89. Efter derom foreliggende Andragende meddeltes der Bestyrelserne for de her i Byen værende Fagforeninger samt demokratisk Samfund, Fremstridtsklubben og kvindelig Fremstridtsforening Tilladelse til at benytte den udgravede Plads ved Knudrisbakke til Afholdelse af en Folkefest paa Grundlovsdagen paa Betingelse af, at Straaingerne ikke benyttes som Udgang til Pladsen, at Bestyrelserne rette sig efter de af vedkommende Byraadsudvalg foreskrevne Regler for Pladsens Benyttelse, og at den ved Pladsens Benyttelse mulig forarsagede Skade erstattes Kommunen efter Regning.

120/89. Efter derom foreliggende Ansøgning eftergav Byraadet Stomager Peter Christian K. et Beløb af 48 Kr. 12 Ore, som han i Løbet af Aarene 1881—83 og 85—87 har modtaget i Fattighjælp af Kommunen, da det er opløst, at den modtagne Hjælp paa 17 Kr. 84 Ore nær er Medicinaludgifter, og Andragerens Forhold have været meget trykkende paa Grund af hans store Familie og megen Sygdom i Hjemmet.

123/89. Efter Indstilling af Legatudvalget blev den ved Enken Christine Berlings Dødsfald ledig blevene Portion af Enkefru Maren Jensen, født Kjørulffs Legat, stor 20 Kr. aarlig, tillagt Marie Pallesen Rohde, født Rasmussen, Enke efter nys afdøde Netsvidne Pallesen Rohde.

125/89. En fra den nuværende Lejer af Græsningsretten til Artilleriets Exercerplads foreliggende Opsigelse af denne Retighed til Dphor førstkommande 1ste October blev foreløbig tagen til Efterretning. (Se Mødet den 29de August.)

126/89. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet i Skrivelse af 1ste d. M. approberede Byraadet, at den i Fundatsen for Hans Majestæt Kong Christian den 9des Jubelaarslegat foreskrevne Uddeling af de for de aarlige Renter af dette Legat anskaffede Bællædningsgjenstande for Børn i Aarhus Bysskoler foretages paa Hs. Majestæts Fødselsdag paa den af Udvalget foreslaaede Maade, i hvilken Henseende bemærkes, at det Rentebeløb, der haves til Raadighed, udgjør 206 Kr. 68 Ore,

som fordelt efter Børnetallet vil tilfalde Nordre Bysskole med 74 Kr. 85 Ore, Søndre Drengeskole med 69 Kr. 83 Ore og Søndre Pigeskole med 62 Kr., hvorfor der vil blive anskaffet Vaskelædningssagen, bestaaende af Sko, Benklæder og Trøjer til Drengene og Kjoler og Overskytter til Pigerne, saaledes at i Nordre Bysskole i alt 15 Børn, i Søndre Drengeskole 12 og i Søndre Pigeskole 9 Børn hver faa en Gave af en af de nævnte Gjenstande.

^{127/89}. Der meddeltes den ny Lejer af Beværtningslokalerne i „Vennelyst“, Joh. Kristiansson, Tilladelse til i Sommermaanederne at lade afholde dramatiske Forestillinger paa Theatret i „Vennelyst“.

^{128/89}. En fra 8de Regiment i Skrivelse af 30te j. M. fremsat Forespørgsel, om Militæretaten kunde erholde det af samme ved Kontrakt af 3dje August 1880 indgaaede Lejemaal om de udenfor Fodfolksetablissementets Grund liggende Havelodder fornyet efter Lejetidens Udløb den 1ste Oktober 1890, saa Byraadet sig ikke for Tiden i Stand til at besvare, da de omhandlede Lodder berøres af det paataente ny Boulevardanlæg.

^{129/89}. Efter derom foreliggende Andragende fra Føreren af Dampskibet „Nord“ og det jydsk-engelske Dampskibsselskab besluttede man at indstille til Indenrigsministeriet, at der tilbagebetales Andragerne henholdsvis 174 Kr. 90 Ore og 71 Kr. 59 Ore, som ere erlagte i Havneafgifter for nævnte Dampskib og for Dampskibet „Hengest“ for udgaaende den 7de j. M., uden at Skibene dog kom bort, idet de paa Grund af Isforhindringer maatte vende om og løse Ladningerne, der paa Grund af deres Bestaaffenhed krævede hurtig Forsendelse.

(Se Mødet den 9de Maj.)

^{130/89}. Et fra flere Ejere af de af Arbejdersforeningen opførte Steder i Frederiksballe fremkommet Andragende om, at de udfor deres Ejendomme værende gamle Piletræer maatte blive fjernede, vedtog man at tilstille Udvalget for Byens og Omegns Forfijndelse til Erklæring. (Se næste Møde.)

^{131/89}. Efter Indstilling af Udvalget for Ris Skov tillod Byraadet, at det Beløb af 27 Kr., som i Mødet den 6te September 1888 under Sag Nr. ^{229/88} blev bevilget til Anskaffelse

af et Jærnvandtrug ved Brønden mellem Skovfogedhuset og Pavillonon i Ris Skov, men som ikke er blevet forbrugt i forrige Aar, idet Truget ved en Misforstaaelse først er blevet leveret i disse Dage, maa afholdes i indværende Aar.

^{132/89.} Paa Foranledning af Udvalgene for Byens Udvikelse og Vebnyggelse og for Brolægningssvæsenet vedtog Byraadet at anmode Udvalget for Havnesvæsenet om at indlede Forhandlinger med Statsbanerne om Ordningen af Sporforbindelsen imellem Østbane og Hovedbanegaarden.

^{133/89.} Efter derom stillet Forslag meddeltes der Udvalget for Byens og Omegns Forstjonnelse Bemyndigelse til at borttage de Buske og smaa Træer, som findes paa Bispetorvet foran Klubben „Polyhymnia“.

Alodet den 11te April.

^{140/87.} Fra Aarhus Stiftamt var der med Strivelse af 2den d. M. modtaget Decisjon til Indkvarteringsregnskabet for 1ste Halvaar 1887, hvilken toges til Efterretning og Sagttagelse.

Af Hensyn til den pekuniære Betydning for Kommunen af de ved samme afgjorte Spørgsmaal er Decisjonen optagen i Tillægget, hvortil herved henvises.

(Se Mødet den 24de Maj under Sag ^{193/89.})

^{1/88.} Byraadet bemyndigede Formanden til paa Kommunens Vegne at underskrive en Deklaration, som forelaa, forsynet med Møllejeer A. Weis' Underskrift, om det imellem Kommunen og denne stedfundne Magelæg af nogle Smaaarealer, som efter stedfundne Grænseregulering ere afstaarne fra Matr.-Nr. 1294 af Bygrunden og Matr.-Nr. 7 b af Markjorderne.

(Se senest Mødet den 17de Maj 1888.)

^{437/88.} I Sagen angaaende den af Gymnastikinspektoren foreslaaede Forandring af Løftkonstruktionen over Gymnastikhuset ved de søndre Bystoler (se Mødet den 10de Januar d. A.) forelaa der en af Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred under 8de d. M. kommuniceret Strivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningssvæsenet af 25de j. M., hvori Mini-